

Slovo k povzbuzení na neděli 27. června 2021, na 13. neděli v mezidobí – B
Biblická čtení: Mdr 1,13-15; 2,23-24; Ž 30; 2Kor 8,7.9.13-15; Mk 5,21-43

Milé sestry, milí bratři,

dovolte dnes několik střípků, snad podnětů k rozjímání k jednotlivým biblickým čtením...

V prvním z nich jsme slyšeli krásný úryvek z deuterokanonické knihy Moudrosti. Jelikož je nemladších ze všech starozákonních knih, předkládá nám již velmi zralou a rozvinutou starozákonní víru, navíc inspirovaně obohacenou o leckteré tušení velkého helénského světa.

Touha po nesmrtnosti není jen nejvyšší formou lidské touhy po životě a zachování bytí, ani jen tušením všech starobyklých kultur; tušení nesmrtnosti, touha po ní a čekání na ni jako na Boží dar jsou do srdce člověka vloženy – říká kniha Moudrosti – samotným Hospodinem, jsou součástí lidské přirozenosti; i to můžeme ve slovech «vždyť Bůh stvořil člověka k nesmrtnosti, udělal ho jak obraz vlastní přirozenosti» číst...

Bůh «všechno stvořil, aby to bylo», je dalším krásným slovem dnešního prvního čtení. Vše, co je, má svůj smysl, nic neexistuje bez důvodu. Dokonce i to, co je těžké a bolestné; i tomu Bůh tajemně musí propůjčit bytí, aby to bylo. Protože Bůh nečiní nic bezúčelně, vše má Bohem daný smysl, vše nám můžeme pomoci k dobru a Bohu, k věčné blaženosti. «Milujícím Boha vše napomáhá k dobrému» učí apoštol Pavel, «Bůh by nikdy nedopustil zlo, pokud by z něj nemohl učinit ještě větší dobro», rozvíjí svatý Augustin.

Je dobré na to vzpomenout, zvláště až nás zase potká něco, čemu nebudeme schopni rozumět; i to povolal Bůh k bytí, aby k nám skrze vše jsoucí promlouval, aby s námi ve všem jsoucím byl, aby nás skrze vše vedl k sobě a dobru...

Následný žalm – «navěky chci zpívat o Hospodinových milostech» – nám zase připomíná, že oslavování Boha je cestou k chození «v záři Boží tváře», k odkrývání Boží přítomnosti. Oslava Hospodina, bohoslužba je způsobem setkání s ním, výsostnou možností přijmout jeho požehnání. I sama věčnost bude jednou velikou oslavou Boha.

Již v čase tohoto života je proto dobré Boha oslavovat, umět pokorně poděkovat za vše, i za vše těžké a bolestné; vše má potenciál nám pomoci k pokoře, lásce a nakonec k Bohu samotnému, zahrnutím do bohoslužebné věčnosti tento potenciál otvíráme...

V evangelijním úryvku máme před sebou svědectví hned o dvou Ježíšových zázracích: o uzdravení ženy s krvotokem a o vzkříšení dcery Jairovy. Druhý z nich – spolu se vzkříšením Lazara a syna naimské vdovy – je jedním ze tří evangelijních Kristových zázraků vzkříšení mrtvých, jedním ze tří předznamenání jeho zmrtvýchvstání a našeho vzkříšení k nesmrtnosti (to je také souvislost s dnešním prvním čtením).

Oběma zázrakům je společná nejen časová blízkost, ale i jednání obou lidských aktérů, nemocné ženy i zoufalého Jaira: Pokorná žena, trpící krvotokem již dvanáct let, se neodvážila na Pána Ježíše ani obrátit přímo, jen s velikou vírou se dotkla ze zadu jeho šatů; a z Krista vyšla Boží moc, která ji uzdravila. Podobně Jairosovo úpěnlivé prosí s velikou vírou Krista, aby šel zachránit jeho umírající dcerušku; a on šel a vzkřísil ji z mrtvých.

V Kristu – i jeho tajemných reálných přítomnostech v křesťanství – je opravdu Boží moc. Její účinnost ale také závisí na míře naší víry, na velikosti naší touhy, s níž se Ježíšových přítomností dotýkáme, s níž se na Krista obracíme. Toho jsou žena i Jairosovo svědectvím.

Jistěže, Kristus nemusí naše prosby vyslyšet, ani na naši touhu odpovědět. Ale touha a prosba jsou předpokladem, že může, že jsme vůbec schopni jeho milost přijmout.

Jsou-li oba zázraky znamenání uzdravení naší nemocné anebo oživení naší odumřelé duše – víry, naděje a lásky v ní, pak evangelijní průběh obou zázraků je nám výzvou ke vzbuzení skutečné touhy po těchto Božích mocných činech, kdykoli přicházíme ke Kristu; než se začneme modlit, než přijmeme svaté svátosti, před otevřením stránek Písma, před životem v křesťanském společenství...

Druhé čtení je z Druhého listu svatého Pavla Korintským. Tento patří mezi nejosobnější apoštolovy listy, někdy je také (celkem oprávněně) nazýván „listem v slzách“. Pavel jej píše korintské církevní obci, ve které po jeho odchodu nastaly nemalé problémy, které ho trápily a osobně se jej dotýkaly; mimo jiné, že jeho apoštolská služba nebyla již některými korintskými křesťany přijímána.

Přesto se apoštol Korint'ánům snaží – nepopulisticky – připomenout, na co nemají určitě zapomenout: na štědrost. Vybízí k finanční sbírce pro jeruzalémské křesťany. Jak mu zrovna na této službě lásky záleželo, je patrné z toho, že jí věnoval celé dvě kapitoly svého listu.

Situace jeruzalémských křesťanů byla totiž v mnohém ještě tíživější než křesťanů na jiných místech. V Jeruzalémě byli křesťany naprostou většinou bývalí židé; pro své bývalé souvěrce se přijetím křesťanství stali zrádci, pro Římány ale stále zůstávali Židy. Pokud navíc byli z kněžských či levitských rodin, ztratili i svůj jediný zdroj obživy plynoucí ze služby v jeruzalémském chrámu. Potřebovali proto nutně i hmotnou pomoc a Pavel k ní vybízí korintské křesťany, jejichž finanční situace je mnohem uspokojivější. Tím, že se rozdělí, má nastat «jakési vyrovnání». Ten nastane, když ti, co mají zrovna nadbytek (Korintští), se rozdělí s těmi, co mají zrovna nedostatek (Jeruzalémáni); příště to může být zase obráceně...

Jelikož se tento zdánlivě docela praktický úryvek stal součástí Božího slova, nejde jen o konkrétní situaci konce 50. let 1. století. V Pavlových slovech je obsaženo univerzálně platné Boží poselství: že snaha o «jakési narovnání» existenční situace lidí má být vždy snahou všech, kteří mohou pomoci.

My, kteří máme zrovna dostatek, jsme tak povinni se dělit s těmi, kteří nemají ani existenční minimum; nemůžeme nepomoci druhým lidem, kteří jsou v opravdové nouzi. A to je třeba činit i aktivně, je třeba chtít vidět lidi v nouzi, nabízet jim pomoc a ne jen čekat, až si sami řeknou. I proto se (dnešní) výzva ke štědrosti – v Novém zákoně tolikrát opakovaná – stala součástí Božího slova.

Důvodem štědrosti je obecně lidské povolání k lásce a soucitu, naše skutečná sounáležitost. V případě nás křesťanů navíc i vyznání, že celé křesťanství je založeno na dávání; Bůh sám v sobě jakožto Trojice je dáváním, láskou; Kristus, «ačkoli bohatý, stal se pro nás chudým, abychom zbohatli z jeho chudoby». Jelikož v Pánu Ježíšovi nám Bůh dal již všechno, sám sebe, i my máme být těmi, kteří umí štědře rozdávat, hmotná i nehmotná bohatství. Proto by v křesťanských obcích mělo nějak platit: «kdo nasbíral mnoho, tomu nepřebývalo, a kdo málo, neměl nedostatek».

Dokud umíme rozdávat a činí nám to radost, máme naději, že jsme v Boží lásce. Jakmile rozdávat přestaneme anebo z toho nebudeme mít radost, je s naším křesťanstvím a vlastně i lidstvím patrně něco silně v nepořádku...